

”...Karjala ehoin elävi...” A. Aavan tuotanto on tallennettu

Sakkolalaisen talonpoikausrunoilija Aleksanteri Aavan nimi on tuttu iäkkäämmille karjalaisille ja nimenomaan itäisen Kannaksen asukkailla. Hänen runonsa ovat nostattaneet isänmaallista tunnetta ja kohottaneet kotiseututunnetta lukuisissa menetyksissä Karjalassa vietetyissä juhlahetkeissä. Myöhemmin evakkotaipaleella kirjoitetuissa välittyi herkkä ja syvä kotiseudun kaipaus. Monet – muutkin kuin sakkolalaiset – ovat vuosikausia toivoneet, että tämän karjalaisen talonpojan rikassiltöinen tuotanto koottaisiin yhteen ja olisi saatavissa. Nyt tämä toive on toteutunut.

Tammikuun Vpl Pyhäjärvi-lehdessä oli ilmoitus, missä kerrottiin Aleksanteri Aavan koottujen teosten ilmestymisestä ja mistä teos on saatavissa. Joulukuussa teoksen ilmestyminen uutisoitiin Karjala-lehdessä. Kun kuului siihen sukupolven, jolle Aleksanteri Aavan runoilijanimi oli vuosikymmeniä sitten jäänyt mieleen, tilasin kirjan välittömästi. Sen lukeminen on ollut suuri nautinto.

Kuka oli Aleksanteri Aava?

Aleksanteri Aava on kirjailijanimi. Taipenjoen varrella Sakkolan Riskassa 1883 syntynyt ja Saaren pitäjässä 1956 kuollut Aleksanteri K u p a r i n e n otti sen julkaitessaan ensimmäisenä runokirjansa. Kipinä henkiseen viljelystä hän on saanut Kanneljärven kansanopistossa 1900–1901, jolloin hän kirjoitti ensimmäiset runonsa. Kirjailijanimensä hän valitsi Laatokan aavojen ulapoiden innoittamana. Aavan ensimmäinen runoteos *Vanha maininki* valmistui 1915 ja ilmestyi 1916 WSOY:n kustantamana. Teos sai hyvän mekin ja arvostelun. Sen innoittamana Aava kirjoitti kohta toisen runoteoksen *Musta lintu*. Se sai vieläkin paremman arvostelun ja teokselle myönnettiin valtion kirjallisuuspalkinto 1917. Toisena palkittiin silloin V. A. Koskeniemi Eleigioitana. 500-sivuinen Kootut teokset sisältää nimensä mukaisesti Aavan koko löytyneen tuotannon. Vanhan mainingin lisäksi 1917 ilmestyneen Mustan linnun, 1924 ilmestyneen romaanin *Huuhkan poika*, joka kuvaa lahoitusmaa-aikaa 1818 Sakkolassa ja Petäjäjärven hovin alaisuudessa, Karjalan Liiton antologiaa *Runon kultaista Karjalaa* (1950) olleet Aavan runot ja postuumina julkaistut Vuoksen varsilta runot. Omana kokonaisuutenaan ovat perheet, kertomukset ja muistelmat sekä kirjallijasta eri lehdissä julkaistut arvioinnit ja muistot hänen kuolemansa jälkeen. Osa runoista on koottu kirjastoisten arkiostista, vanhoista sanomalehdistä, muutamant yli 50 vuotta vanhoina, käsinkirjoitetuina. Evakkokortteille lähdeittäessä Aavan kirjasto jäi Riiskaan ja tuhoutu, myös kaikki omat teokset. Kokoilija hän ei runoistaan ottanut.

Aleksanteri Aava oli innokas metsä mies.

Koottujen teoksen kokoaminen on siten ollut melkoista salopoliisityötä. Sen on ansiokkaasti tehnyt kirjailijan ainoa elossa oleva poika, ravajartolaitoksessa elämäntyönsä tehnyt, Pelkolan vartion päällikkönä eläkkeelle jäänyt ja Imtralla asuva Toivo Kuparinen. Omakustanteena julkaistu arvokas työ on suuren kiitoksen arvoisen. Isänsä runoilijalahjoja perinyt Toivo Kuparinen kuuluu runoilijajäryhmä Paltaan ja hänen runojaan on julkaistu eri yhteyksissä.

Liittymäkohtia Pyhäjärvelle

Suvanto Säätiin kokoamassa ja kustantamassa, alun perin 1967 ilmestyneessä Vuoksen varsilta -osassa on joukko juhlarunoja, jotka liittyvät Pyhäjärveen. Ainakin seuraavat kirjasin. Vuonna 1917 on kirjoitettu runo Keiväsilä kytäjälle. Se on omistettu Konnissan maamieskoulun 10-vuotisjuhlaan. Kataja ja järvi on kirjoitettu 1929 Montruan Ns. Katajan 25-vuotisjuhlaan. Pyhäjärven lottien 10-vuotisjuhlaan 1932 on kirjoitettu runo Vuokojen päivänä. Pyhäjärvellä 1939 pidettyyn Kannaksen juhlaan on kirjoitettu runoilijan herkkästä vaistoista tulevia tapahtumia aavistelevalle Myrskyn lähestyessä, jonka toisen osan Linnoittajien laulun on Toivo Haapalainen säveltänyt ja ensiesitys on ollut mainitussa juhlassa. Nimestä päätellen Pyhäjärveen liittyi myös runo Hopeakellot, joka on kirjoitettu Maria ja Heikki Pärssisen hopeaäihän 24. 8. 1926. Kirjan loppuosassa olevissa

personallisissa muisteloissa on muuan, jota lukijassa pyhäjärveläistä sukujuurta olevan mieli alustaa lämpimästi. Karjala-lehdessä 1950 julkaistun kirjoituksen otsikko on Vanhojen naapurien häipyessä. Lainan siitä kappaleen: ”Pyhäjärven puolella tulii liikuneeksi harvemmin, mutta sitäkin hartaammin. Kaukaisuudesta nainaisuudesta lukien viimeimpään saakka näytää pyhäjärveläisiin tuntuin sisältöineen sellaista, mikä tapalee ylitse arki-suuden. Lapsuusaikaisin jouluunastoihin liittyy joka vuodelta pyhäjärveläisen kurvinkappale, jota toi aina aatokat. Niihin poikkeuksiin, joita tulii tehneeksi pyhäjärveläisiin taloihin, sisältäviä muisto kuin sukulaishimistä, jotka sunnuntaiin kestitsevät vierastaan ja yleisvaikutelma jäi aina sellaiseksi kuin siellä ei olisi arkea ollutkaan. Jolloinkin, kesäisenä kuu-niina päivänä kirkon puolelta etelään kutsuttiin, kun järvi ja maisemat aurinkoisina kuvastelivat, tuli mieleen ajatus, että kuinka onnellisia olivatkaan ihmiset, jotka saavat asua tuollaisen väkky-män rannoilla!”

Kulttuurihistorioissa sisältäviä kändöjenomus vuosisadan ta sisältyi kertomukseen Valistus on Suomen suoj. Kirjoitus on julkaistu Karjala-lehdessä 30.9.1949 ja siinä kuvaillaan Sakkolan Kiviniemessä 1901 pidettyä isänmaallista juhlaa, missä kansanopistossa on ollut nuorukainen lausu ”Vänrikin markkinamuiston”, tuon Vänrikin Storkin tarinoista tuottu runo. Juhlapuhujana oli ollut runoilija J.H. Erkko ja kirjoittaja kuvalehti Niin elävästi juhlapuhujan

persoonaa ja hänen puheensa sisältöä, että lukijasta tuntuu kuin olisi saanut olla juhlassa mukana. Kalevalaisen runoperinteen taitaja

Viinö Kaasalaisen toimittamassa, 1951 ilmestyneessä Sakkolan historiassa on Kaasalaisen kirjoittama lyhyt luonnehdinta Aleksanteri Aavasta runoilijana. Kaasalaisen tukeutu Kirjallisuuden professori Unto Kupiaiseen, jonka mukaan Aava edustaa ikivanhoja runoperintettä. ”Aavan runo kasvaa suoraan kalevalaiskantelettarelaisen laulun pohjalta ja niin läheltä luontoa, että lukija suorastaan tuntee siinä metsän tuoksen ja kuulee luonnon hiljaisuuden puhuvan. Huolimatta Aavan tuotannon suppeudesta prof. Kupiainen antaa sille korkean maininnan. Hän sanoo Aavan kuuluvan viimeisiin täydellisiksi kalevalaisen runonimien taitajien Leinon ja Mannisen ohella. ”Suoraan kansan keskeltä tulleena, vailla oppilista sivistystä, hänen runoutensa soi ikään kuin viimeisenä kalevalaisena lauluna.”

Aleksanteri Aavan ensimmäisen runoteoksen ilmestymisen jälkeen eräs arvostelija kirjoitti: ” – Hän on kuin joku Kalevalan tai Kanteletaren nimetöimistö runoilijoista, hänellä on välittömyyden ja herkkyyden suuri lahja.” Professori V. Tarkiainen totei, että ”Aavan runoissa asuu suoran su-run tunto”.

Kovat elämäntilat

Talonpoikainen runoilija pienessä kannakselaisessa kylässä jäi elinaikanaan lahoistaan huolimatta modernien runoilijoiden varjoon. Ainoana poikana hän jäi viljelemään kotitalaansa. Palukautena oli kotikin myytävä ja asuttavaksi löytyi mökki kotikylästä. Seitsemästä lapsesta yksi hukkuu 1918. Taloudellinen ahdistus lannisti runoilijaa mutta ei kokonaan tukahduttanut. Juhlarunoja syntyi tilauksesta isänmaallisiin ja muihin aatteellisiin tilaisuuksiin. Soita vei runoilijan kaksi poikaa. Toinen kaatui kersantina Syyvärillä ja toinen kapteenina Vuosalmella. Neljästä pojasta kolmas kuoli sotien jälkeen. Evakkotiellä löytyi viljeltyäksi pientä ulon rajan tuntumasta kaakoissaomalaisessa Saaren kunnassa. Toiseen jalkaan tuli kuolio ja se amputoitiin 1949 polven yläpuolelta. Elämäntulo oli kova, mutta henkinen vireyty s säilyi loppuun saakka. Aleksanteri Aavan maallinen matka päättyi maaliskuussa 1956 73-vuotiaana.

Puhuttelevia runoja

Aleksanteri Aavan laujan tuotannon monet runot innostavat ja liikkuttavat lukijaa vielä uudella vuosituhannella, vaikka runoilija on pian puoli vuosisataa ollut mullan alla ja voimakkaan luomisvaihe on vuosikymmenien takana. Aikakautensa kuvastimena 1920- ja 1930-luvulla kirjoitetut juhlaru-

not saavat vieläkin mielen sykkimään. Erityinen tenho on tietenkin siirtolaisaikana kirjoitetuissa kotiseudun kauneutta ja kaipuuta ilmentävissä runoissa. Runot eivät ole pelkkää sanahelinää. Useissa on hyvinkin syvällinen sanoma.

Sellaista voisi esimerkiksi mainita ”Runon kultaista Karjalaa” – antologiassa aikoinaan julkaistu runo Seppelöity tupa. Siinä kerrotaan kiireisestä pakkolähdöstä evakkotielle. Kyllä oli tyhjennetty ja sotilaat syytelivät taloja tuleen. Törmän Saara pyysi sotilasta viivyttämään. Koti piti ensin saada julkalutunno: pöytälinna pöydälle, kaitheet suoraan, kuusenokas ikkunain kulmiin. Sitten rukous ja kodin oven kiinni: Nyt sen voi syyttää. Lähtijän omatunto oli rauhallinen, kun kodille oli omistettu juhlahetki. ”Nyt helposti voitiin alkaa länteen retken.”

Tämä runo toi mieleen omakohtaisen muiston. Olimme kotikylän pojan Varkuksen Arvon kanssa lähteneet syyskuussa 1944 IS-ryhmästäme Alakylän asemalta kävelen rataa pitkin kotikylään Noitermaahan hyvästelemaan kotejamme. Isäni oli lähtenyt Vanhalmäeltä muutamaa päivää aikaisemmin. Näin, että hän oli laikkautt tuvan lattian ja pannut paikasta siistin järjestykseen. Se oli puhtuuteleva kokemus. Kun Arvo kansa sopimuksen mukaan maantietä Vesikonmaalla tapasimme, oli Arvo suomalaisen sotilasyhjän mukana pokkupyörimän rungolla. Muutamaan kilometrin päässä olivat jo tulossa neuvostoliittolaiset. Ei meidän päättää silitetty, mutta kotimme olimme vielä nähneet.

Hyvin liikuttava on runo Kaunueille pojillein. Siinä kerrotaan Savannon rannoilla kasvaneista pojista ja isästä, joka huokasi poikien ollessa lapsia, että Jumala sinuasi poikia ja veisi ne kerran miehen mittaan. ”Kohtalon kättä en syytä nyt, on rukoukseni täytynyt...”

Karjalaisen talonpojan jalostunutta hengen maisemaa kuvaa suurella tavalla runo Mikä on suruista suurin. ”Mikä on suruista suurin/painavin elon pahoista? Sekö jos kevätiä toivot, uneksut sulosuvesta/näetkin tulevan talven/”

Ei se ole suruista suurin, koska on toivo toisesta suvesta. Suruista suurin ei ole sodan ja tulen häviö. Ei ole. Rokanmentästä ehomman pirtin.

Mikä on suruista suurin? Aleksanteri Aava vastaa kysymykseensä: – Taittisi jos talossa lualu/soitto kaatui kartanosa!

Siinä ei keväti kehity/ vaikka kaksin kahloko/hon/ ei tupa tuvalta tunnu/ vaikka seinin seisokohon/ siin on talvi taittunutta./ lumiläikät läheltä.

PENTTI PULAKKA
Kirjoittaja on eläkkeellä oleva päätoimittaja Kokkolassa

23. 2. 2004

Pyhäjärveläiset mukaan yhdistystoimintaan

Karjalan Liitto perustettiin keväällä 1940. Karjalan liitos- ta muodostuikin varsin merkittävä edunvalvontayhteisö meidän karjalaisten keskuuteen. Liiton ensimmäisen vuosikymmenen päätavoitteena oli karjalaisten asunto-olojen, korvausten ja maansaantiiin liittyvien asioiden hoito. Omalla osallaan eri puolilla Suomea perustetut karjalaisseurat toimivat tiedonvälittäjänä ja asioiden eteenpäin ajajana. 1940-luvun lopulla perustetut pitäjäsäätiöt valvoivat kuntakohtaisesti karjalaisten etuja.

Meille pyhäjärveläisille karjalainen järjestötoiminta on ollut varsin tuttua. Karjalan Liitossa Matti Pärssinen, Jalmari Pusa, Nestori ja Väinö Kaasalainen valtakunnan tasoon poliittisissa mukana olleina ajoivat liiton johtotehtäviä ponnekkaasti siirtöväen asioita. Tälläkin hetkellä liiton hallituksessa, liittovaltuustossa ja eri toimikunnissa on mukana pyhäjärveläisiläisiä.

Pyhäjärveläiset osallistuivat innolla eri pitäjien perustettuihin karjalaseurojen toimintaan. Yhdessä oli evakkovaiheen pulmia helpompi ratkoa. Oman karjalaisseuran avulla myöskin karjalaisväestön oli helpompi päästä mukaan uuden kotikunnan niin kunnalliseen, seurakunnalliseen kuin moneen aatteelliseen ja taloudelliseen yhdistykseen. Tulipa muutamaan pyhäjärveläisten pääsihtauskuntaan jopa valtuuston puheenjohtajaksi pyhäjärveläinen mies.

Karjalaisuuden ylläpitämisessä perinteiden tallentaminen on ollut viime vuosien päätavoitteena. Karjalaan ja entiselle kotiseudulle pääsyä odoteltiin evakkovaiheen ensimmäisinä vuosikymmeninä. Uuden sukupolven myötä toiveet Karjalaan pääsystä ovat himmenneet. Tämä ei suinkaan tarkoita sitä, etteikö nykyolvi arvostais vanhempiensa ja isovanhempiensa synnyinseutuja. Päinvastoin monet kotiseutumatkat entiselle kotiseudulle ovat saaneet myöskin nykynuorison syventämään tietojansa. Monet uikit ja mummut ovatkin saaneet kerta toisensa jälkeen vaitailla nuorison kysymyksiin. Viime vuosina sukututkimuksien avulla esi-isien synnyinseudut ovat tulleet esiin. Esivanhemmilta saatujen tietojen muistiin merkitsemisellä on nyt todella kiire. Vielä saamme myöskin vanhoihin valokuviin hyvinkin tarkan selityksen. Tapahtunut suuri vääryys Karjalan menetyksessä on kyllä nuoremmankin väen tiedossa.

Karjalainen järjestö -ja yhdistystoiminta halajaa riveihinsä nuorempaa väkeä. Oman kotikunnan yhdistykseen on helppo päästä mukaan. Meille pyhäjärveläisille on oma pitäjäsäätiömme Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö, joka vuodesta 1948 lähtien on toiminut yhdyssteinämme. Säätiön kerran kuukaudessa ilmestyvä lehtemme Vpl. Pyhäjärvi tuo uutisia ja tapahtumia eri puolelta maataamme ja aina ulkomailta myöten. Tiedonvälityksen valtaisa kehitys antaa mahdollisuudet siirtää miltei silmänräpäyksessä viestin maailman toiselta laidalta lehden sivuille. Säätiömme vaatimattomat omat kotisivut internetissä pyrkivät myöskin tuomaan tietoutta entisestä kotiseudusta.

Säätiön ohella Vpl. Pyhäjärvi-kerhot ja seurat Helsingissä, Turussa, Tampereella, Lahdessa ja Lappeenrannassa keräävät omilla kulmakunnillaan asuvat pyhäjärveläiset ja heidän ystävänsä yhteisiin tapahtumiin. Myöskin eri karjalaiset svut järjestävät omia tapaamisiaan. Seurojen yhteyshetket ja tapahtumat pyrimme julkaisemme maksutta lehtemme sivuilla.

Hyvät ystävät osallistutaa joukolla karjalaiseen ja pyhäjärveläiseen yhdistystoimintaan

REINO ÄIKÄ

Kutsu Karjala-seminaariin

lauantaina 13. 3. 2004 klo 10.00–15.30

Tervetuloa Säkylyn seudun kansalaisopiston, Säkylyn Karjalaseura ry:n ja Porin Rykmentin-Porin Prikaatin Killan talvisodan rauhan vuosipäivänä Säkylyn koulukeskuksessa (auditorio) järjestämään Karjala-seminaariin.

Tiedustelut tilaisuudesta rehtori Ilkka Virta, p. (02) 832 8422, e-mail: ilkka.virta@sakyla.fi tai majuri Pekka Kinkku, p. (02) 867 0756

Ennakkolmoittautumiset (sitovasti) 3. 3. mennessä kunnan koulutoimistoon p. (02) 832 8340.

Säkylyn seudun kansalaisopisto, Rantatie 340, 27800 Säkyli, p. (02) 832 8446, fax (02) 832 8449, e-mail: kansalaisopisto@sakyla.fi

Nuutti-pukista virpojiin

Mien näin Nuutti-pukin. Hää tulin Uuvekaupungi Sakunkulmaa Hengitysliitto jäseniltä Nuuttipäivän. A miekoon olit näht häntä millokaa aikasemmi, en vissii olit kuult iest puhuttavankaa, ni mie olin utelias ja kysyin, jot mikä hää oikei on, ja mist tuollane perinne on saant alkua? Miul vastattii jot sitä on vietetty jo kauva, ja se tarkoittaa sitä, jot Nuutti viep Joulun männessä.

No mie aattelin jot joha se Joulu joutakii männä, ko kuuskii on kuivunt, neulasia tupaa täys, venehät on kuivuneet, kinkust ei uo muuta ko muruset jälle, ja vyytörö kasvant pari sentti.

Mie siint haastamaa heil, jot ei meil koton Karjalas tiijetty mittää Nuutti-pukist, en mie ainakaa muista. Mut sit mie sanoin, jot ol meilläki jottai perinteitä, meil käyttii palmusunnuntain virpome. Ja oha se perinne tarttunt tän muuhukii Suomee, mut siihe on sekotettu ikäväl tavall jottai, mikä tahrappu koko ristillisen perinteet. Virpomis alkuperäne tarkoitus on siunaukse toivottamine, mut se onki nyt muuttunt noiti ja trulliiin matkimiseks ja peläkäs kerjämiseks. Trullit on pahatekijöi, ne käivät ainakii Pohjanmaalt katemäs pahojaa navetois, viilte-

liit lehmii uretarei, leikkasit häntii, ym. pahatekkoo.

Nii, jot mit yhteistä on siunauksel ja kirouksel? Hyvä ja pahal? Vaik niihä nykysii on hämärtynyt hyvä ja paha raja, ja sitä mie en kyllä puramatta niele, ainakii mie yritän purnata sitä vastaa jos en muuta voi. Meitä karjalaisii loukkaa kovast se meijä perinteemmä tarhaamine, sen on Arkkipiispa Johanneksin tuontuut julkii.

Meil Kannaksel virpome on tull Ortodoksii mukaan vissiikiin Venäjän puolet, siel nääs virpovissat siunattii Palmusunnuntai-aaton Tsasounassa, ja lapset läksit sit aamul virpoma kummisja sukulaisees. "Virpoi varpoi tuoreeks terveeks". Sit heil sanottii jot Pääsiäisen saavat tulla uuestaa, sillo hyö saavat "kuosti" eli palkat. Ja niihä hyö sit Pääsiäisen kierteellie uuestaa samat kylät ja saivat palkkas kanamunniin, kakkupalasia, karamelliä tai mitä hyvää kukakii oli heil varant.

Myöki käyttii pienin tyttölöin sisko kans virpomas kyläläisii. Myö tehti suhrttii keltaises ja punases reppi paperist koristeita pajunoksii, ja Palmusunnuntain aamul myö sit lähetti kiertämää lähes koko kylä. Ja sit Pääsiäisen

käytiin hakemas kuosit. Kuka anto mitäkii hyvää, ja antopa joukkaksymmentviispennisekii. Mut sit yhten kevvään äiti kielskii meitä mäнемästä, hää sano jot se on kerjämistä, ko siint rahhaakii annetaa. Harmittihä se meitä, mut mikäs autto. Ei menty.

Mut sit kyläläiset nostiikii äläkän: "Meil vieti siunaus", kuulu kaarittamine. Ja vaattime, et seuraavan vuoten pitää tulla virpoma.

Nii, jot alkujaa tää virpomein on muistutus siitä, ko Jeesus ratsasti Jerusalemiä enne Pääsiäistä, ja kansajoukot hurraasit hänel ja heittelit palmuksii häne tiellee.

Nii, jot tää virpomein on alkujaa nii ristilline tapa, jot ällääkii hyvät vanhemmat antaka lapsiinne pukettuu noijiks, ko hyö lähtööt Pääsiäisen virpoma. Selittäkää asia heil, ei hyö sitä oikei muute ymmärrä. Mie ainakii otan mielellä virpojat vastaa, koha hyö tuloot omis vaatteissaa ja maalaamattoman. Mie varraan heil vaik suklaamunni tai muuta hyvää, jos hyö tuloot toivotammaa siunausta. Jot tervetulloos!

KIRSTI HIRVONEN
UUEDESTAKAUPUNGISTA

Voi Sirkku, mihi myö oikei on tultu?

Tässä kuvassa on karjalaisukko hevosiine odottamassa laivaa Siuron satamassa. Hän oli menossa Hämeenkyröön. Vanhempana olen harmiellut, etten jäänyt katsomaan miten hän laivaan pääsi Sirkkunaan kanssa. Otin tämän juhannuksen jälkeen 1944.

Itsek in olen karjalaisia, Kuvanottohetkellä ollut Nokialla

vasta pari viikkoo, vähäinen omaisuus kassissa, muun muassa laatikkomallinen kamera. En silloin tiennyt edes sitä, missä Hämeenkyrö sijaitsee. Luulen miehen olevan Pyhäjärvelä, mutta muistan vain hevosen nimen (Sirkku).

Päätin nyt vihdoin ottaa yhteyttä, jos mies olisi jollekin tut-

tu. Albumissa tämä oli ainakin 50 vuotta, pienten kuvien rasiassa. Sattui taas eteeni ja olin kuullut, että pyhäjärveläisillä on oma lehti.

EEVA TIILIKAINEN
Kylmänojankatu 4 A 1
37100 Nokia

Käiksalmen Sanomat 12. 2. 1918

LAURI PELKONEN

Muistosanat jääkärille Liput puoliskaloon, – kulkee mananmaille, matkamies, nuori sielu, hekkurinta, maamme turva sotamies.

Kanssa veljes urhokkaiden, Suomen sorjain sotilain, Saksan sankarjoukkoon astui, synnyinmaatas rakastain

Saavuut sankarina Suomeen vapauttamana synnyinmaas siron verihälekkähistä, kun sun vihan viima taas.

Oikeudelle henkes hekkui, vapaudelle synnyinmaan, Ompi ei kuolos, nimes ylpeydellä mainitaan.

Kaunis ompi ole, kukkiin puhkeaa kun nuori maa, toivo elää, sydän sykkii innon tulta leimuaa.

Kaunis myös on kuolla, eestä mitä enin rakastaa! Kaunihimmat kukat maasi sankarilleen kasvattaa.

Liput puolitanioon, – kulkee viime matkaa kelpo mies, – Valituksiin ei syytä, kunnian sun oli ties. Käiskalmi 9. 2. 1918

MATTI HEINONEN

Villakintaat neulotaan luusta tehdyllä kinnasneulalla. Vahva neulos kasvaa sormenpäistä ranteeseen päin.

Karjalaiset kintaat lämmittävät talvella

Karjalaiset kintaat eroavat melkoisesti länsisuomalaisista vanttuista, tumpuista ja tikkuureista. Ne ovat melkoisesti paksummat ja aivan eri muotoiset kuin perinteiset 14 silmukan tumput, joiden tekemiseen tarvitaan viisi sukka-puikkoa.

Karjalaiset kintaat nimittäin neulotaan yhtä ainoaa kinnasneulaa käyttämällä. Sopivan pituiseksi katkaistu lanka pujotetaan välillä peukalon ympäri, välillä neula vedetään silmukoiden läpi, ja sitten lanka kieputetaan taas peukalon ympäri. Neulakin on hiukan erilainen kuin normaali

parsisak, sillä kinnasneulassa silmä on keskellä.

– Perinteinen kinnasneula on tehty luusta, mutta olen nähnyt myös ihan messingistä tai muusta metallista tehtyjä neuloja, **Seija Kallio** tietää.

Kärjestä ranteeseen

Kintaiden tekotapa on aivan omanlaisensa. Kun tumput yleensä neulotaan ranteesta sormenpäihin, karjalaiset kintaat aloitetaan sormenpäistä.

– Ensimmäiseksi neulotaan kintaiden kärki. Silmukoita ei laske-

ta, vaan kintaiden koko määräytyy kärjen pituuden mukaan. Kun kärki on tarpeeksi pitkä, sitä lähdetään kiertämään kerros kerrokselta alemmas kohti peukaloa ja rannetta. Seija Kallio selvittää. Pikkuhiljaa neulalla pujottelusta alkaa muodostua kalanruotoa muistuttava kuvio, joka ei päästä viimaa lävisteen.

– Täytyy malttaa katsoa tarkkaan, minkä langan poimii ja missä järjestyksessä. Virhe näkyy heti, mutta purkaminen on lähes mahdollista. Näitä käsitöitä ei kannata tehdä Kauniitten ja Rohkeitten aikaan, Seija nauraa.

Langan laadulla ei hänen mukaansa ole niin kovasti väliä, mutta kovin huonon langan kanssa ei kannata työaikaa tuhrata. – Aikaa menee kyllä melkoisesti, kun lankojen järjestyksen kanssa pitää olla tarkkana. Jos joku iltatekee ahkerasti muutaman kerroksen, niin kyllä viikossa voi saada aikaan yhden parin. Seija Kallio laskee.

Pyhjäjärven perinne

Karjalaiset kintaat olivat alunperin miesten työksineitä. Ne olivat vahvoja villakintaista, joiden päälle vedettiin nahkaiset, kestävät rukkaset. Kintaista neulottiin perinteisesti ainakin Pyhäjärvelä, mahdollisesti myös muissa Laatokan ympäristön kunnissa.

– Lapasia on tehty paljon myös virkkaamalla, mutta tämä on selkeästi karjalaisten oma perinne. En ole nähnyt tällä tekniikalla tehtyjä kintaista edes käsityömessuilla, Seija Kallio kertoo.

Seija Kallion (o.s. Paajanen) perhe on kotoisin Pyhäjärven kunnasta, Yläjärven rannalta. Hän opetteli kintaiden neulomista jo kouluytönään, käsityöihminen kun oli jo silloin.

– Äitini ja mummoni olivat myös kovia tekemään käsityöitä, ja heiltä olen tämän tekniikan oppinut. Nyt innostuin uudelleen tekemään kintaista, kun kummitäitini alkoi olla huolissaan perinteen jatkumisesta, Seija kertoo.

Seija Kallio on innokas käsitöiden tekijä. Tällä hetkellä työn alla ovat karjalaiset villakintaat.

NIINA PITKÄNEN

Kansanparantajat

Televiisiosta tulleesta ohjelmasta tuli mieleen Porsaanmäen parantajat Anni Riikonen ja Helena Rekonius. Kai he olivat kansanparantajia. Varmasti kylässä joka talossa tarvittiin joskus. Anni oli kuppari, en muista häntä niin hyvin, Helena teki molempia kuppasi ja hieroi. Kuppaus täytyi jättää kun ikää tuli. "Minnuu käyp kuumas huippaamaa". Hieromisen kävi vielä. "kyllä mie viel nöpötelen", sanoi hän.

Keikkujaine!?

Olin n. 15–16 vuotias kun koski ja poltti vatsaa. Ei voinut olla kuin sykkyyssä silmät melkein sumeni, kova kipu jo toista päivää. Äiti laitto kylmiä kääreitä, isä jahkaili ja lohdutteli, mutta ei ne auttaneet. Oli tarkoitus lähtää aamulla lääkäriin. Helena sanoi, annaha ko mie koittelen, otaha vatsa "paljaaks". Äiti varoitelli,

"ei saa suinkaa hieroo vatsaa".

"Uso huoletta kylhä mie tiiän mitä mie tien", sano Helena.

"Lase lase vaa housut alemmaks, en mie peliheis ki käy". Helena tunnusteli aikansa. "Lapsrukka, siult on keikkujaine pois paikaltaa. Ei se mittää, mie laitan sen paikallie". Helena veteli kaksin käsin hellästi kohti nappaa n. 10–15 min. Lopetettuaan sanoi, kestäähä paikallais ja läppäsi sormillaan nappaa. Polte oli pois, eikä tarvinnut mennä lääkäriin.

Keikkujaine on ollut paikallaan yli 50 vuotta. Sattui mukavasti, Aarne Albertin poika Seivalainen, Salitsanrannalta oli meillä ja muistaa tapauksen. Mistä ennen tiesivät kun ei ollut Instituutteja eikä mitään koulutusta. Helena sanoi: "Mie tunne sorme päälä".

MIKKO VESIKKO

81-vuotiaan hiihtävän vaarin ohjeita nuoremmille

Älä mene tunturiin siel on kauhea sakkii Kahvimukit kaatuuile ja repee hiihtotakki.

Älä mene tunturiin siel on sortumavaara lumivyöry hautaa alleen Leenat, Matit, Rainerit.

Älä mene tunturiin siellä kasvaa päähän sarvet. Kurat lasket housuihin ja vesijohtosi katkeaa.

Älä mene tunturiin siellä sukset katkee monot menee poikki ja housun saumat ratkee.

Älä mene tunturiin ilman kasvo rasvaa nenäs menettää värinsä omia kasvoja et tuntee saa.

Älä mene tunturiin siellä suksista tulee silppua sauvas ovat poikki ja varvas monostas kurkistaa.

Älä mene tunturiin siel on poro tokka, sarvet iskee perseeseen ja nenäs vuotaa verta.

Älä mene tunturiin ilman aurinkolasia muuten tulet alas yön pimeydessä.

Älä mene tunturiin siel voi tulla akka niska väänny, jalat käänty tohtori saa töitä.

Mene hiihtäen Pyhälle-Tuvalle. Sinne on kansun suora latu siellä kuuma kahvimuki odottaa siit uutta voimaa paluumatkalle saat.

Mene hiihtäen Pyhälle-Tuvalle latu on suora ja selvä. Mäet voit ihanasti laskettaa se hyvän mielen kirkastaa.

Mene hiihtäen Pyhälle-Tuvalle ladun varrella sinut tunnetaan iloisia kasvoja kohdata saat, tervetietien sinut vastaan otetaan.

Mene hiihtäen Pyhälle-Tuvalle se on Lupon ladun kiintopiste. Lupon maisemat ihanasti vilisee illalla tiloisi majapaikassa kilisee.

Mene hiihtäen Pyhälle-Tuvalle hyvän mielen matkalla saat sitä ei voi verrata etelän aurinkoon kasvoissa säteilee Lapin rusketus.

Mene hiihtäen Pyhälle-Tuvalle kuulet matkalla hankien huminaa sinua hankien lomassa tarkkaillaan Jouluna käytöksi tiedetään.

Mene hiihtäen Pyhälle-Tuvalle se on matkasi määrän pää. Muista vain vanhan viitsi, eläkää täällä ihmisiksi.

Mene hiihtäen Pyhälle-Tuvalle Älä Alkon myrkyä matkaasi vie saat porttikieillon täällä olisi olisi ihan nollan päällä.

Mene hiihtäen Pyhälle-Tuvalle varaa terveysjuomaa mukaasi tullessa on lupa rallattaa ei hyttysset kiusaakaan.

Mene hiihtäen Pyhälle-Tuvalle sinua sauna odottaa olisi on kuin kesäsäällä ja Lapin uneen voit uinahtaa.

Mene hiihtäen tunturi ympäri latua reippaasti Haarassan päiväntuntin ohittaen Voit Sienijoella vesilastasi keventää paluumatkalla pappaa jo väsyttää.

Sitten kun täältä kotiin palataan matkan muistoja kelaataan on mielestä Lapin kirkas sää kun Lapin muistoja kerrataan

Rakas äitimme, mummomme ja isomummomme

Aino PATRAKKA

o.s. Pusa

* 13. 7. 1909 Vpl. Pyhäjärvi
† 4. 1. 2004 Jämsäjärvi

Kiittäen ja kaivaten

Marjatta

Paula, Juha, Sivi ja Simo
Päivi, Jarmo, Petra, Katri ja Iiro

Raija

Satu
Sivi, Arvi, Topi ja Tiia
Rami, Marika ja Hilja
Juha ja Tiija
Riku

Sini

Kari ja Elja

Eino, Sulo ja Saimi

muut sukulaiset ja ystävät

Sydämessä suuri kaipaus ja ikävä.

Lohtuna kauniit muistot.

Sinä pienet kätemme yhteen liitit.

Sinä meistä kaikista Luojaamme kiitit.

Siunaus toimitettu. Lämmin kiitoksemme osanotosta.

Rakkaamme

Tyine Tellervo PUPUTTI

* 22. 9. 1928 Raute
† 2. 1. 2004 Nokia

Käyt enkeli vierellä taivaan rantaa
on kulkusi kevyttä, jalkasi kantaan.
Et kipua tunne taivaan tiellä,
on monet rakkaat vastassa siellä.
Muistoissa elät keskellämme,
säilyt aina sydämissämme.

Kiittäen ja kaivaten

Jorma perheineen
Markku perheineen
Kirsi perheineen
veljet ja sisko perheineen
muut sukulaiset ja ystävät

Rakkaamme on siunattu läheisten läsnä ollessa Nokialla 31. 1. 2004. Lämpimät kiitoksemme osanotosta. Kiitos Vihuskodin osasto 2:n henkilökunnalle Tyinen hyvästä hoidosta.

vpl. Pyhäjärvi

Tv-lavastaja teki työtä keskeisissä tuotannoissa

Lavastaja **Arto Rautvuori** kuoli auto-onnettomuudessa 15. joulukuuta Helsingissä. Hän oli 69-vuotias, syntynyt luovutetun Karjalän Pyhäjärven Sortanlahdella 1. marraskuuta 1933.

Arto Rautvuori teki elämäntyönsä tv-lavastajana. Hän työskenteli yli 30 vuotta Yleisradiossa moninaisissa tehtävissä.

Kaikki lähti liikkeelle siitä, että Arto Rautvuori Ranskassa opiskeltuaan haki Yleisradiosta lavastemiehen paikkaa vuonna 1962 ja sai sen. Yhtiössä havaittiin nopeasti miehen lahjakkuus ja laaja sivistys. Hän nousi hierarkiassa ensin apulaislavastajaksi ja sitten lavastajaksi 1965–.

Hänen ensimmäinen suuri läpimurtonsa oli Rauni Mollbergin ohjaaman Meidän herramme muurahaista -teoksen lavastus.

Siitä ura eteni nopeasti keskeisten tv-tuotantojen pariin.

Arto Rautvuori lavasti muun muassa Åke Lindmanin ohjaaman suurtyön, Myrskyluodon Maijan ja Jukka Sipilän ohjaaman Kukki-vat roudan maat, lempeämmät suuren yleisön rakastamia tv-tuotantoja.

Tuija-Maija Niskasen ohjaamat Kolme sisarta, Maa jota ei ole ja Anna-Liisa kuuluivat Arto Rautvuoren tärkeisiin luomuksiin.

Valkokankaalle hän lavasti ensimmäisen Uno Turhapuro -elokuvan.

Muokkaan näyttämöteatteri ei jäänyt Arto Rautvuorelle vieraksi. Hän vieraili muun muassa Helsingin Lilla teaternissa sekä Teatteri Piensissä Suomessa.

Näyttämö olikin Arto Rautvuoren mieleen. Syntymäpäivähaas-

tattelussaan 1. marraskuuta 1993 hän kuvasi työmittansa eroa:

"Teatterissa lavastaja pääsee vaikuttamaan kokonaisuuteen. Siellä rakennetaan aina kokonainen näyttämö. Televisiossa kuva pilkkoo kokonaisuuden. Teet miljöön, mutta joku toinen käyttää sen."

Eläkkeelle Yleisradiosta Arto Rautvuori jäi 1994.

Hän oli monien taitojen mies. Hän rakensi itselleen talon, purjeveneen ja osittain autonsakin. Ajokortin hän kuitenkin hankki vasta lentolupakirjan jälkeen.

Yksityishenkilönä hän yllätti ystävät ja työtoverit milloin temperamentillaan, milloin herkillä vetäytyvyydellään. Aina hänellä oli aikaa ja sydäntä muille ihmisille.

JUKKA KAJAVA

Aino Patrakan muistolle

On määränpäähän johtanut ihmisen tie.
Sinne jokaisen matka viimein vie.
Stellä matkasta väsynyt levätä saa;
jää maalliset murheet kauas taa.

Aino pitkän elämän elää sai.
Oli jokaisella päivällä tarkoitus kai,
sillä Herramme tietää parhaan ajan
– ei päiväkkään eletä ylitse rajan.

Ne päivät päättyivät alussa vuoden
ikävän ja kaipuun läheisille tuoden.
Mutta tahto Herran parhaan lie,
kun taivaan kotiin johtaa tie!

Ei muuttava tarvitse enää pois,
mikä parempi enää olla vois;
sillä taivaan koti, se on iäinen
– siellä jokainen olla voi onnellinen.

Vaan muistosi elää yhäkin vielä
ja neuvosi ohjaavat elämän tiellä.
Me muistamme kaikista kiittäen
ja siunaamme matkasi viimeisen.

LAURA KIVISTO

Viestejä rajan takaa

Menneisyys muistoina, nykyisyys tehtävänä, rajantakainen Karjala säteilee ja haastaa. Säteet ovat sattuneet minuunkin, tyystin länsisuomalaiseen, jopa niin, että olen liittynyt Hämeenkyrön Karjala-Seuraan. Tässä eräs olennainen osa kohdaltani on ollut se hengellinen perintö, jonka Karjala on antanut. Karjalän kirkoilla on ollut sanomaa.

Ensimmäinen kuuntelu minulla oli v. 1936, kun viisivuotiaana poikasena pääsin koko kesäksi Laatokan rantamille, sukulaisperheeseen Jaakkiman krist. kansanopistolle. Jaakkiman punatiilisesä kirkossa - sekin nyt jo rauniona - vietettiin silloin myös isoa kesäjuhlaa. Sen ohjelmasta en muista mitään, siksi muistoni jää emäntien vilkas tarinointi väliajalla kirkonpenkissä. Se oli toisenlaista kuin hiljaisessa Hämeessä. Mutta kun minä, utelias poika, sitten pujahtin alttarille asti, jo kajahti: Tule pois, sinne ei saa mennä! Huomasin kaksi seikkaa. Ihmiset olivat kirkossa kuin kotonaan, mutta heillä oli siellä myös erityisen pyhä paikka. – Suuri pyhyiden ja ihmetyksen tunne valtasi myös pojan mielen seuraavana päivänä, kun sama juhlasana saapui myrskyisin Laatokan kautta Vala-

mon loisteliaaseen luostarikirkkoon, ja sai käydä myös sen 16-tonnisen kellon alla, jonka kumahudukset kuuluivat joskus mantereelle asti.

Karjalän vilkas seurakuntaelämä oli sitten läpi vuosien usein kuuluu puheena kotonani, isä kun oli palvellut ensimmäiset pappisvuotensa 1920-luvulla Räisälässä ja Heinjoella. Hänen muistelmissaan oli kaihoisaa evakohenkeä: "Seutu oli ihana ja kansa ystäväillisiä. Pääsin heti työn alkuun. Karjalassa se oli helppoa, pappia nähtiin mielellään usein. Joku sanoikin, että jos Karjalassa ihmisen tulee haava sormeen, kyllä ne pian pappin kotiin pyytävät."

Merkitäpaus itselleni oli, kun toissa-

kesänä pääsin saarnaamaan Räisälän kirkkoon ja käymään myös vanhassa pappilassa. Rakennukset olivat tietysti ränsistyneitä, mutta seutu edelleen ihana. Myös vierailut Kaukolan kirkossa ovat puhutelleet. Venäjänkielisen luterilaisen seurakunnan laulavat lapset ja nuori pastori henkivät tulevaisuuden uskoa kaltoin kohdellussa kirkossa.

Varsin läheiseksi olen kokenut myös Pyhäjärven seurakunnan. Paikanpäälle en ole päässyt, mutta Hämeenkyrössäkin se on ollut läsnä. Toivo ja Veikko Tenkanen, läheiset työtoverini, ovat jalosti täällä vaikuttaneet, ja niin monet muut aktiiviset seurakuntalaiset. Heidän kauttaan Pyhäjärvi on henkintä koeteltua, elävää kristillisyyttä.

Ja vielä muuan karjalaismuisto lapsuudesta. Josefiina Kiiski, evakkoemäntä Koivistolta, piti pääsiäispyhäkoulun kotonani Kuhmosissa. Siitä tuli pysyvin pyhäkoulumuistoni. "Jeesus elää, mekin saamme elää" oli iskevää muistolause silloin. Opettajan innostava persoona ja toivoikas usko loivat koulupöjälle kuvaa karjalaisesta hengenheimälästä. Siinä oli pääsiäisen tuntua.

HANNU LEHTIPUU

Hyvä Raili Nurvala!

Parhaat kiitokset artikkelistasi. Se osui suoraan sydämeeni.

Meitä on nyt sitten siis ainakin kaksi evakon tyttäätä, jotka tuntevat samalla tavalla. Sinä osait löytää ne sanat, joita olen etsinyt kohta kuusikymmentä vuotta ja joita en ole edes uskaltanut äänneen lausua.

Haluaisin itkeä ja nauraa yhtäaikaa, kun löysin maailmasta yhden toisenkin ihmisen, joka puhuu juuri minun sydämeäni ja ajatukseni. Tarkoitan erityisesti sitä artikkelisi kappaletta, joka alkaa sanoilla "Me evakkojen lapset – sallitahan yleistysten – olemme epämaääräisellä tavalla juurettona..." Olikohohan tullut jo se aika, että meidän sallitaan puhua omista tunteistamme evakkojen tyttärimä, itsekin jo mummoina. Oliko ketään, joka tekisi tutkimustyötä tai vaikka tohtorin väitöskirjan meistä? Vpl. Pyhäjärvi-Säätiöhän antaa apurahojakin tutkijoille.

Ystävällisin terveisin

MARJA-LIISA GERING
Giselherplatz 4
67069 Ludwigshafen
Saksa

Pertti Pelkonen 60 vuotta

Pertti Jaakko Ilari Laurinpoika Pelkonen syntyi 18. 1. 1944 Savimiellä ja on viimeisiä Vpl. Pyhäjärvellä syntyneitä pyhäjärveläisiä.

Monta oli evakkoperheellä nukkumasijaa ennen kuin koti löytyi "saarella selälliseltä" syksyllä -45. Saarella Pertti on leikkinyt lapsuuden leikit, viettänyt kouluvuodet ja vielä varmusiespalveluksen oli saarella. Ei ihme, että meri on tullut rakkaaksi, vieläkin purjehdinteen on mieluisa harrastus.

Pertti on tehnyt pitkän päivätyön liike-elämässä samoilla työnantajilla, nyt Berner Oy:n lab. myyntijohtajana.

Merkkipäivänä suku, ystävät ja työtoverit olivat onnittelemassa. Ei puuttunut humorilla höystettyjä puheita ja sattuvia sanoja. Ei myöskään unohdettu pienen evakkopojan omaa huumoria. Jokapäiväisessä elämässä Pertillä on taito käyttää huumoria, siitä jokaisella juhliissaolijalla oli

Pertti Pelkonen.

omaa kokemusta.

Sisarparven onnittelemana oli Päivin ja Hannun tekemä laulu. Siinä laulettiin muistoja yhteisestä lapsuudesta, ei ihme, jos kynn- nel herahti moneen silmään. Laulustyylissä olivat mukana Pertin poika Sami sekä sisarukset puolisoinen. Rattoisasti kului ilta- päivä hyvän tarjoilun ja iloisten ihmisten joukossa.

Ohessa ensimmäiset säikeistä laulusta Pertille (säv. Reissumies ja kissa).

"Sen tammikuisen pakkaspäivän muistaa äiti vain kun pienen pojan vieren sai
Tuo aika oli raskas sekä kovin vaikea ja äidin mieli haikea:
pienen pojan isä kotimaata puolusti
mutt' Paavo-äiji kotivien elon turvasi
Kun äiji näki pojan tumman, suurisilmäisen
niin onni oli ilmeinen.

Nimestä ei neuvoitella paljon tarvinut
- sen isä oli valinnut:
"uus Savimien isäntä on Pertti nimeltään
hän lausui pojan nähdessään
Vaan Savimien pellost saivat uudet isännät
kun äiji, isä sekä Pertti sieltä lähtivät
Sodan pilvet monet murheet lapsen tielle toi
ei kohtaloaan muuttua voi"

Pertin äiti
TOINI PELKONEN

Ystävänäpäivä

Hei - helmikuun 14. päivä on tullut.
Kai Sinäkin olet sen jo kuullut.
Se on tapa jo vuosisatoja vanha.
Kukkia, lahjoja ystävälle anna.

Nunnat luostarissa sen alkoivat kai.
Pyhä Valentine laulut ja lahjat sai.
Rukoukset hartaat nousivat täällä.
Että rauha ja rakkaus säilyisi maan päällä.

Se on kukkien suuri päivä vuoden.
Ystävä saapuu ruusut orvokit tuoden.
Kaikeaa kaunistaa, myös suklaasydämiä.
Suukkoja, suukkoja, helkkiä hyväilyjä.

Se on ihana päivä nuorten ja vanhaan.
Silloin tiedät, kuka on Ystävä parhain.
Joka tervehti puhtaasta sydämestä.
Mikään maailmassa ei voi sitä estää.

LEMPI KÄHÖNEN - WILSON

Vetovastuu vaihtui Vpl Pyhäjärvi-seurassa

Syyskokouksessa täydennetty johtokunta piti järjestäytymiskokouksensa 19. 1. 04 ja sääntöjen mukaan johtokunta valitsi keskuudestaan seuralle puheenjohtajan. Neljä vuotta seuraa luotsanneen Pekka Matikan kieltäytyä jatkamasta johtokunnasta oli valittava uusi veturi.

Uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Kaarina Pärssinen Tuusulasta. Hän ehti ennen tätä valintaa toimia seuran johtokunnassa ja sihteerinä vasta vuoden ajan. Koko elämänsä aktiivisena järjestöihmisenä monilla eri tahoilla toimineella uudella puheenjohtajalla on jäsenistöllään ikääntyneen ja uusia voimavaroja etsivän yhdistyksen vetäjä haasteellinen työsarja. Todettakoon, että seura

tulee kolmen vuoden vuoden päästä 50 vuoden ikään ja yhtä vanhat säännöt kaipaavat jo ajan tasalle saattamista.

Onneksi kokeneita ja vuosia tämän yhdistyksen eteen ahertaneita tekijöitä jatkaa johtokunnassa ja heistä varapuheenjohtajana jatkamaan valittiin Paavo J. Paavola. Uudeksi sihteeriksi valittiin Eeva-Liisa Miikkola ja rahastonhoitajana jatkaa Kaisa-Liisa Korhonen.

Johtokunta päätti järjestäytymiskokouksessaan, että seuran kevätkokous pidetään lauantaina 6.3.04 Karjala-talolla Laatokkasalissa. Tilaisuus aloitetaan klo 12.30 vuosikokouksisemillä ja keskustelulla, minkä jälkeen käsitellään sääntömuutokset kokous-

asiat, kahvitellaan ja kuullaan musiikkiohjelmaa. Tilaisuuteen ovat tervetulleita niin jäsenet kuin ketkä tahansa pyhäjärveläisyydestä kiinnostuneet.

Esitelmöijäksi on saatu Teknisen korkeakoulun professori (emeritus) Olavi Myhrberg, joka puhuu laajasti selvittämästään aiheesta Mitä Karjalan palautus maksaa. Musisoinnista vastaamaan on saatu seuralaisille uusi, mutta esintyjänä kokonut muusikko Hannu Seppänen, joka myös laajuttaa meitä. Luovassa on myös lasten ohjelmaa ja tuttuun tapaan arpaajaiset. Kiitollisuudella otetaan vastaan arpaajavoitoksi käyviä lahjoituksia.

KAARINA PÄRSSINEN

Sakkola-juhlat Huittisissa

Huittisten Karjalaiset pitivät vuosikokouksensa 10. 2. Kokouksen puheenjohtajana toimi Leino Rouvinen ja sihteerinä Merja Inkinen. Tilinpäätös ja toimintakertomus hyväksyttiin. Viime vuoden toiminnan todettiin olleen varsin vilkkaan. Osallistuttiin mm. kolmen seuran Aetsän, Vammalan ja Huittisten yhteisiin tapahtumiin. Kaksi opintopiiriä "Karjala tutuksi" ja "Naisten käsityöpiiri" toimivat opintotutkimuksen kanssa yhteistyössä. Kyykkää tehtiin tunnetuksi järjestämällä useita haasteotelluita. Varoja seuralle hankittiin osallistamalla järjestäjäseuramiestehtäviin Hirven suulilla.

Hallituksen erovuoroiseet jäsenet Paavo Punkari, Taina Pärssinen, Kristiina Kaasalainen ja Mailis Huppunen valittiin uudelleen vv. 2004-2006. Muina hallituksen jäseninä ovat: Heikki Kiiski, Vilho Viskari, Jorma Inkinen, Jorma Kuronen, Markku

Evala, Raimo Pakarinen, Elli Marjamäki, Pauli Paukku. Seuran puheenjohtajaksi valittiin edelleen Reino Äikiä. Seuran varapuheenjohtajana toimii Paavo Punakari, sihteerinä Merja Inkinen ja rahastonhoitajana Jorma Kuronen. Hallituksen ohella eri toimikunnan hoitavat käytännön asioita.

Naistoimikunta: Ritva Viskari kokoonkutsuja ja jäsenet Senja Kiuru, Helvi Äikiä, Taina Pärssinen, Marja-Liisa Heinonen, Mirja Avomäki, Terhi Parkkari, Elli Marjamäki, Erja Kiiski, sekä Aira Lähteenmäki.

Kalastustoimikunta: Aarno Puppuri ja Elvi Puppuri. Urheilu- ja kyykkätoimikunta: Veikko Marjamäki kokoonkutsuja ja jäsenet Yrjö Inkinen, Jorma Kuronen, Vilho Viskari ja Heikki Kiiski.

Piirin taholta on valmiilla myöskin tulevaisuustoimikunnan perustaminen ja jokaisen kahden

kolmen seuran alueen muodostamasta yhteisöstä valitaan myöskin piiritasolle jäsenet. Seuramme tulevaisuustoimikuntaan valittiin: Merja Inkinen kokoonkutsujana ja muut jäsenet: Erja Kiiski, Arja Ojala ja Kristiina Kaasalainen.

Vuoden 2004 toiminnan pääpaino on Sakkola-juhlien järjestämisessä, jotka ovat 1.8.2004 Huittisissa. Seuran toimesta osallistutaan edelleen kyykkäntunnetuksi tekemiseen järjestämällä useita haasteotelluita. Naisten ja miesten käsityöpiirit toteutetaan ja lisäksi osallistutaan piirin ja liiton järjestämiin tilaisuuksiin.

Entiseltä kotiseudulta Karjalasta lähdöstä tulee kesällä kulu-neeksi 60-vuotta. Myöskin evakkoon lähtöä ja maanhintalain toteutumista muistellaan eri tapahtumina.

REINO ÄIKIÄ

Helmikuussa seuran hallituksen vieraana oli Sakkola-Säätiön johtoa suunnittelemassa 1. 8. pidettäviä pitäjäjuhlia. Istumassa vas. Taina Pärssinen, Kristiina Kaasalainen, varapuheenjohtaja Paavo Punkari ja seuran puheenjohtaja Reino Äikiä. Seisomassa vas. Hannu J. Paukku (Sakkola), Helvi Äikiä, Matti Naskali (Sakkola), Vilho Viskari, Erja ja Heikki Kiiski, Jorma Kuronen, Pauli Paukku ja Hannu Turkinen ja Eino Kallonen (Sakkola).

Oikaisu

Viime lehdessä olleeseen Suomen sotsurimat juttuun oli pujah- tannut nimivirhe. Jutussa kerrottiin Heikki Inkisen, Juho Pärssisen ja Kalle Tannisen menehtyneen aseman taisteluissa v. 1917. Inkisen

ja Pärssisen etunimet olivat vaihtuneet. Kysessä olivat siis Juho Inkinen, Heikki Pärssinen ja Kalle Tanninen. Muilta osin juttu- ssa mainittuja tietoja edelleen odotellaan. Siis mihin ko. henki-

löt on Pyhäjärven hautausmaalla haudatut ja miksi heidän nimensä ei ole vapausodan muistomer- kissä. Tiedot Reino Äikiälle toi- mutukseen.

Sydämelliset
KIITOKSET
Lahden Pyhäjärveläisille, kaikille
serkuille ja "Toini kaimalle"
muistitite syntymäpäivänään.
Toini Ratia

www.vplpyhajarvi.fi

Viipuri-keskus ry. toimii

Viipurissa ja Helsingissä toimiva suomalainen tiedotus-, kulttuuri ja kansalaisoiminnan keskus tekee tunnetuksi Karjalan historiaa ja kulttuuria, järjestää seminaareja, kaksikielisiä tapahtumia ja asiantuntijaluentoja Suomessa ja Karjalan Kannaksella.

Keskus tiedottaa säännöllisesti internet-sivuillaan ja sähköpostilistojen avulla Viipurin ja sen alueen kulttuuri-, ym. tapahtumista, sekä valmistelee eriaiheisia tietopaketteja. Viipurin toimisto on avoimena arkipäivinä ja kesälauantaisin klo 12–16. Asiakkaita palvelevaan suomen, venäjän, englannin ja ruotsin kielellä. Viipurin toimiston osoite on Krasnaarmeikajä 13, 1 kerros Viipuri (entinen Mustaveljesten katu). Puh. +78127827673, sähköposti: viipuri-keskus@vbg.ru

Helsingin toimiston osoite on: Karjalatalo, 3 kerros Käpylänselkä 1, 00610 Helsinki, puh. 09-272 2430, internet: www.viipuri-keskus.vbg.ru.

Keskuksen johtajana Helsingissä toimii Galina Pronin. Keskuksen toimivat Eu-rahoituksen tuella ja toiminta on tarkoitettu helpottamaan suomalaisten ja venäläisten liikeyritysten, kulttuuri- ja matkailutoiminnan kehittämistä ja aloittamista.

Ensi kesäksikin toivotaan saatavan rahoitus kahden opiskelijan kesäharjoittelupaikkaan johonkin kulttuuri tai liike-elämän palvelukseen. Viimekesänä oli kaksi opiskelijaa kesäharjoittelujoina, toinen oli Viipurin maakunta-arkistossa, missä hän oli suurena apuna kuin yhä useammat suomalaiset käyvät tutkimaan maakunta-arkistossa säilyneitä asiakirjoja. Toinen harjoittelija oli Viipurikeskuksessa avustamassa kesäaikaan kohdistuvia työpainuita. Asia on vielä valmisteluvaiheessa, mutta näyttää siltä, että kahdelle venäjän kieltä hallitsevalle suomalaisopiskelijalle kesäharjoittelupaikka avautuu, kerho johtaja Galina Pronin Viipuri-

Viipuri-keskuksen Helsingin toimiston johtaja Galina Pronin.

keskuksesta. Muutoinkin hän haluaa mielellään auttaa ja olla kehittämässä lähialueyhteistyötä.

ERKKI PÄRSSINEN

Vanhoja kuvia

Kuvat on otettu Konnitsan Maamieskoulussa noin vuonna 1919. Valokuvassa on isäni äiti Helmi Teräväinen o.s. Laukkanen. Helmi on kotoisin Räisälästä Hyttinlahden kylästä. Helmi oli tosin joutunut muuttamaan v. 1907 Räisälän Tekemälän kylään, jossa hän asui äitinsä ja sisaruksiensa kanssa Piiskonnämen talossa nro 1. Helmin tunnustaa kuvista valkeasta huivista. Muita on kuvista tiedä. Olisi mukava tietää kuvien tarkka kuvausvuosi ja keitä henkilöt ovat. Kitilöinnä tietoja otetaan vastaan seuraavassa osoitteessa: Jaana Teräväinen, Yrjöntie 1 C 5, 14200 Urenki, p. 03-687 8510.

Talvisodan rauhasta 64 vuotta 13. 3.

Säkylässä pidetään Karjala-seminaari

Säkylän seudun kansalaisopisto, Säkylän Karjalaseura ja Porin Rykmentin - Porin Prikaatin Kiltä järjestävät Karjala-seminaarin. Tilaisuus pidetään Säkylän kouluksuksen auditoriossa lauantaina 13.3. klo 10.00-15.30. Talvisodan rauhasta on silloin kulunut 64 vuotta. Seminaarin puheenjohtajana toimii Säkylän Karjalaseura ry:n puheenjohtaja Harri Puranen. Järjestäjät haluavat muistuttaa, että 20 euron hintaisen ruoan ja kahvin saavat ainoastaan ennakkoon ilmoittautuneet. Siksi pyydetään sitovat ilmoittautumiset Säkylän koulutoumiston p. (02) 832 8340. Ajo-ohjeena kerrotaan, että kouluksu- ksen on noin 100 metriä Säkylän kirkolta Euraan päin.

Kansakoulukysymys ja paluu

Säkylän kansalaisopiston rehtorin, tohtori Ilkka Virran väitöskirja käsitteli siirtoväen kansakoulukysymystä sotavuosien Suomessa. Väitöskirjansa esipuheessa hän mainitsee erityisesti rouva Ralli Mahlamäen kanssa käymänsä keskustelujen terävöittäneen hänen näkemystään siirtoväen ongelmissa. Myös Äetsän ja Punkalaitumen karjalaisten tilaisuuksissa hän on havainnut sotavuosien kansakoulukysymyksen vaatineen pääsyä kirjoihin. Kokoamansa aineiston pohjalta hän valottaa ongelmia, joita oli sekä lasten opetuksen järjestämisessä että siirtoväkeen kuuluvien opettajien sijoittamisessa. Räisäläinen-lehden päätoimittaja, köyläiläinen koulunjohtaja Juhani Kaatonen oli kokemansa jatkosodan alettua tapahtuneen siirtolaisten paluun Karjalan vuosina 1941 - 1944. Yleisen tiedon lisäksi hän kertoo esimerkiksi omakohtaisia kokemuksia siitä, mitä tapahtui hänen kotiseudullaan Räisälässä Särkisalon kylässä.

Asustointiminta

Sotien jälkeen vaadittiin erikoisjärjestelyjä koska lähes kym-

menesosa Suomen pinta-alasta menetettiin. Kodesistaan joutui lähtemään melkein joka kymmenes suomalainen, lähes 410 000 ihmistä. Tämä siirtoväki sijoitettiin jäljelle jääneeseen Suomen historiassa ainutlaatuisella tavalla. Asutuksen hoitamiseksi ja menetetyt omaisuudet korvaamiseksi säädettiin omat lakinsa, pika-asutuslaki ja maanhankintalaki. Agroteologi Reino Äikiä, Huittisten Karjalaiset ry:n puheenjohtaja ja Karjalan Liiton liittovaltuuston jäsen on koonnut aiheeseen liittyvää materiaalia. Toiveissa on saada aineisto joskus kätehen kirjan muodossa. Hän käsittelee silloin säädettyjä lakeja ja asustointiminta teemassa: Siirtoväen sotien jälkeinen asuttaminen yleisesti ja paikallisesti Huittisten seudulla.

Tutkijoita maan huipulta

Sotahistorioitsija, everstiluutnantti Anssi Vuorenmaa käsittelee iltapäivän aluksi aihetta talvisodan henki. Hän toimii Suomen Sotatieteellisen Seuran sotahistorian jaostossa. Vuorenmalla on Karjalan kannaksen kulttuurin ja sotahistorian tuntemusta niin paljon, että hän on ollut ja on jälleen ensi kesänä mukana asiantuntijana useilla Karjala-lehden ja Lomalinjain järjestämillä luovutettuna Karjalaan tehtävillä sotahistoriallisilla matkoilla.

Erikoisutkija, tohtori Pekka Hakamies Joensuun yliopiston Karjalan tutkimuslaitoksesta alustaa teemasta Luovutettu Karjala neuvostoosakkaiden silmin. Hakamies on erityisesti tutkinut viime aikoina luovutettuna Karjalan historiaa, ja sitä miten tyhjentynyt alue on uudelleen asutettu, ja millaisia tarinoita venäläisten keskuudessa liikkuu suomalaisilta on kerätty haastattelunaisteista kesällä Joensuun juhilla julkistettavaan tutkimukseen.

KULLERVO HUPPUNEN

Tampereen seudun Vpl. Pyhäjärvikerhon vuosikokous

Tampereen seudun Vpl. sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 8. 2. 2004 Vanhalla kirjastotalolla.

Aloitimme tilaisuuden laulamalla karjalaisten laulun, jonka jälkeen puheenjohtaja Laila Innanen toivotti kaikki tervetulleiksi kokoukseen. Pidimme myös hiljaisen hetken kaikkien vuoden 2003 aikana edesmenneiden pyhäjärveläisten muistolle.

Vuosikokouksen puheenjohtajana toimi Marja-Kaisa Linnainmaa ja sihteerinä Leena Kenttälä. Uuteen johtokuntaan tulivat valituksi seuraavat henkilöt: Laila Innanen jatkaa puheenjohtajana, varapuheenjohtajaksi valittiin Pentti Päiväläinen, sihteerinä jatkaa Leena Kenttälä ja varasitteen-

riksi tuli Marja-Kaisa Linnainmaa, rahastonhoitajana jatkaa Helvi Kalltila. Muut jäsenet: Irja Siirtonen, Kari Sipponen ja Kerttu Vesikko. Emäntinä jatkavat Eila Uskola, Seija Lintula ja Jorma Uskola.

Tarmokkaina ja valoisin mielin lähdemme uudelle toimintakaudelle. Vaalikaamme karjalaisuutta, muistoja ja isiemme perinteitä, jotta ne säilyisivät mahdollisimman kauan keskuudessamme.

Kellä on juuret karjalan mullassa, hänen on joka kesä päästävä juurilleen, isiensä maille. Toivokaamme, että kotiseutummatkat Pyhäjärvelle jatkuisivat edelleen niinkuin tähänkin asti.

JOHTOKUNTA

Kesäpäivä Karjalassa

60 vuotta viimeisestä evakkoonlähdistä

Karjala-lehti ja Matkatoimisto Lomalinja järjestävät yhteistyössä karjalaseurojen kanssa jo kolmatta kertaa "Kesäpäivä Karjalassa" -tilaisuuden Käiksalmen linnan pihassa 24. heinäkuuta ensi kesänä.

Ensi kesänä tulee kuluneeksi tasan kuusikymmentä vuotta kun karjalaiset joutuivat jättämään synnyinseutunsa kesän kauneimpana aikana. Monissa karjalaisien tilaisuuksissa lauletaan yhteisesti kaihota tunteita "Jo Karjalan kunnalla lehtii puu".

Kun kotiseutumatkailun ovat vähitellen avautuivat runsas kymmenen vuotta sitten, niin voitoin todeta, että vielä Karjalan kunnilla puut lehtivät ja luonnon rehevyys ja maisemien kauneus on säilynyt. Toisaalta matkailija kohtaa näköpiiriinsä hävitettyjä ja metsittyneitä peltoja ja pihapiirejä, mistä ei enää tahdo löytyä edes vanhojen talojen kivijalkojaan. Myöskin kirkkotarhat ja hautausmaat ovat hävinneet maisemasta. Nykyiset uudet asukkaat elävät oman kulttuurinsa vaikutuksen mukaan. Me olem-

me joutuneet hyväksymään nykytilanteen ja sen ettei ole meidän syyttämme eikä siellä nyt asuvien ihmisten syytä tämä nykytilanne, vaan se on historian suurten kansainvälisten asioiden seurausta mitä me olemme joutuneet kärsimään.

Nykyisessä ajassa on se hyvä puoli, että on voitu rakentaa hyvät ja asialliset suhteet alueen nykylähtöön ja väestöön. Tätä kautta on voitu turvallisesti käydä kotiseutumatkoilla ja kunnostaa siellä olevia hautausmaita ja muistomerkkejä jopa yhdessä paikallisen johdon kanssa.

Ensikesän juhlahalvamieliset ovat jo varsin pitkällä ja juhlapuhjaksi on lupaantunut Käiksalmen syntynyt kensaerialuonnanti Rauno Meriö. Käiksalmlaisten suorittama ohjelmaa on nytkin luvassa. Ennakkotietojen mukaan juhille on tälläkin kertaa saapumassa satoja vieraita eri puolilta Suomea. Suuri juhla-ikä tahtoo niin tuoda näyttävästi esille, että Karjalaa ei ole unohdettu!

ERKKI PÄRSSINEN

Venäläinen kansantaiteilijoiden ryhmä esiintymässä Kesäpäivä Karjalassa 2002.

Satakunnan piirin pilkkimestaruuskilpailut Säkylän Pyhäjärvellä Katsissaassa

lauantaina 6. 3. 2004 klo 9.00 -13.30, paluuaika 1/2 h
Sarjat: Naiset, miehet, nuoret alle 16 v sekä 4-henkiset seurojoukkueet, nimettävä ilmoittautumisen yhteydessä.

Ilmoittautuminen kilpalupaikalla.
Osallistumismaksut: naiset ja miehet 8 euroa, nuoret 5 euroa, joukkueet 15 euroa.
Kilpailutuloksetsumma huomioidaan kaikki kalat.
Järjestelyistä vastaa Säkylän Karjalaiset ry, yhdyshenkilö Ilkka Suutari (02) 867 0207.

Taas on kevät ja siksi sääntömääräinen yhdistyksemme

ESITELMÄTILAISUUS JA KEVÄTUUOSIKOKOUS

Teknisen Korkeakoulun emeritus professori Olavi Myhberg esitelmä Karjalan Liittoa varten laajasti selvittämässä aiheesta:

MITÄ KARJALAN PALAUTUS MAKSAA?

Tilaisuus on lauantaina 6. 3. 2004 klo 12.30 Karjala-Talossa Laatokkatalissa. Aloitamme vuosikokouksesta ja siihen liittyvillä kysymyksillä, minkä jälkeen kevätkuokous, kahvittelet ja kevyempää ohjelmaa. Perinteisesti pidämme myös arpajaiset, jonne toivomme ystävällisesti tuotavan pieniä voittoja.

Tilaisuuteen on vapaa pääsy ja sinne ovat tervetulleita kaikki pyhäjärveläiset ja pyhäjärveläisyydestä kiinnostuneet.
Tervetuloa! Vpl. Pyhäjärvi-seura ry:n johtokunta

vpl. **Pyhäjärvi**

Tilauslomake uusille Vpl Pyhäjärvi-lehden tilaajille

Tilauhinta 20 euroa/v

(Tätä lomaketta voivat käyttää ainoastaan kokonaan uudet tilaajat.)

Tilaaajan nimi _____

Osoite _____

Laskutusosoite, jos se on eri kuin tilaaajan osoite _____

Lomake lähetetään Vpl Pyhäjärvi-lehden taloudenhoitajalle Reino Äikiälle os. 32700 Huittinen.

- Karjalaisuus elää - runot ja kuvat kertovat la 20. 3. 2004 klo 14.00 Karjalatalo, yläsal (2.kerros). (Käpylänkuja 1, Helsinki). Runoryhmä-Kanervat, ohj. Elvi Arminen. Musiikki Yrjö Luukkonen. Uusintaesitys yleisön pyynnöstä Kirjojen- ja arpojen myyntiä klo 13.00 alkaen. Pääsymaksu. Tervetuloa! Järj. Uudenmaan Karjalaseurojen Piirin kulttuuritoimikunta.

Lahten seudun Vpl Pyhäjärvi-kerhon maaliskuun tapaaminen toteutetaan vierailuna Sotilaslääkintä- ja Sotilasmusiikkimuseoihin, jotka ovat Hennalan kasarmialueella. Sisäänkäynti Helsingintien puolesta. Kokoontuminen museoiden edessä torstaina 4. 3. 2004 klo 12.30. Museokäynnin jälkeen käymme kahvilla Hennalan sotilaskodissa. Tervetuloa. Johtokunta

"Kesäpäivä Karjalassa" -matkalle 22.-25. 7. pyhäjärveläisten matkan tarkempi ohjelma ja aikataulut ilmoitetaan ensi lehdessä ja varauksia ja tiedusteluja voi tehdä jo nyt osoitteella Erkki Pärssinen, 38300 Kiikka, puh. 03-513 5150 tai suoraan Lomalinjasta Aleksanterink. 29, 33100 Tampere puh. 03-3140 3300.

Tampereen seudun Vpl. Pyhäjärvi-kerho kokoontuu tarinatuokioon 14. 3. 2004 klo 13. Kunniajäsenemme Kaino Rastaa syntymäpäiväkahvit, laulua, runoja sekä arpajaiset. Johtokunta koolle klo 12. - Kerho tekee kevätretken 16. 5. 2004 Huittisten kirkkoon (Jumalanpalvelus) ja Kinnalan Koukulle, jossa nautimme lounaan ja pidämme oman tarinatuokion. Seuraa ilmoittelu.

Retki Pyhäjärvelle 28.05-31.05.2004. Majoitus ja ruokailu Musakan lomarammassa. Liikenneyhdistys Putus Oy toimii matkan järjestäjänä. Mukana Yrjö S. Kaasalainen. Sitovat ilmoittautumiset maaliskuun loppuun mennessä Maija Luukkaselle Puh. 09-874 3289.

Komentaja Erkki Marttila on tehnyt kaksi kirjaa Laatokan Rannikkoapuolustuksesta.

Nyt eläkkeelle jäätyään hän harrastukseksensa on turistikokien oppaana. Tulen kesän aikana on ainakin seuraavat matkat hänen johdolla Pyhäjärvelle:

1. Etulinjan ranniko taisteloiden jäljillä 31. 5.-2. 6. -04.

Matkan hinta n. 280 e. Kohteina Suvannon sulkulinnakkeet (Kiviniemi, Kekinniemi, Patoniemi)
Kaarnajoen ja Järisevän rannikkopatterit, Sortanlahden tukikohta, Käiksalmi, Lahdenpohja. Majoitukset Pyhäjärvi Musakan Lomakylä, Lahdenpohjan hotelli.

Lähtö Turusta Aurakatu 2 31. 5. klo 5.00
Varaukset Kaarina Turustusbis. puh. 02-246 1984.

2. Taipaleen Rannikkopatterit-Konevitsa 3-6. 9. -04

Kohteet: Suvannon sulkulinnakkeet, Kaarnajoen ja Järisevän rannikkopatterit, Konevitsan Etelä- ja Pohjoispatterit.

Majoitus Vpl. Pyhäjärvi Musakan, Konevitsan vierasmaja 2 yöitä.

Lähtö 3. 6. Helsinki rautatieaseman tilausliikenne klo 6.30.
Varaukset Prima Tours puh. 09-689 8970

Lisätietoja osoitteessa WWW.LUMOAVAALATOKKA.TK

Nyt mukaan Karjalaa

Heli Salmisen matkat kesällä 2004.

22.-27.5. Sortavala-Petroskoijäinien Kitzin saari- Pyhäjärvi 24.-28.6. Vietä Juhannus Pyhäjärvellä Majoitus Lomaranta.

5.-9.8. Pyhäjärvi -Valamo.

Tiedustelut ja ilmoittautumiset puh. (02) 6331 784 tai 050-5671 586 Heli Salminen (Naskalin Manun tyttö)

Matka Pyhäjärvelle 8-11. 7. 2004. Majoitus Pyhäjärven Lomarannassa. Tied. Seija Lintula Mäyrätie 16, 33430 Vuorentaus-ta. Puh. (03) 344 3032, gms 040 526 6220.

Lehtemme maaliskuun numero tehdään 18. 3. 2004. Tähän lehteen tarkoitettu aineisto on oltava toimituksessa 9. 3. 2004 mennessä.

VPL. PYHÄJÄRVI

Julkaisija: Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö

Toimituskunta:
vastaava toimittaja
Erkki Pärssinen
38300 Kiikka
puh. (03) 513 5150

Salme Rintala
Korkeemäenkatu 26 A 26
37100 Nokia
puh. (03) 341 0551

Reino Äikiä
Nokkamäentie 256
32700 Huittinen
puh. (02) 566 213

Toimituksen osoite:
Reino Äikiä
32700 Huittinen
puh. (02) 566 213
matkaph. 040 769 5775
fax (02) 566 218
e-mail: reino.aikia@esanet.fi

Toimitusneuvosto:
Erkki Pärssinen, Salme Rintala, Mirja Tenkanen, Juhani Forsberg, Antero Pärssinen, Reino Äikiä ja Yrjö S. Kaasalainen.

Ilmoitushinnat:
Tekstissä pmm.....80c
Kuolinilmoitukset70c
Pieni ilmoitus20c
Hintoihin lisätään alv. 2%

Tilauksinnat:
Koti- ja ulkomaat 20 euroa/vsk.
Tilauksia vastaanottavat postitoimitus ja lehtiasioimistot. Lehden voi tilata myös lehden taloudenhoitajalta. Kaikki maksut, osoitteenmuutokset sekä huomautukset jakeluhäiriöistä osoitella Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö, taloudenhoitaja Reino Äikiä, 32700 Huittinen. Puh. (02) 566 213.

Talletustili:
Huittisten OP 505900-416544

Sivunvalmistus:
Oy Tyrjänsä Sanomat
Painopaikka:
Satakunnan Painotieto Oy, Kokemäki